

27-1-1/2026.

II. Rákóczi Ferenc
KÖNYVTÁR

A II. Rákóczi Ferenc Könyvtár 2025. évi beszámolója

3530 Miskolc, Görgey Artúr u. 11.

Varga Gábor igazgató

Miskolc, 2026. február 23.

Tartalomjegyzék

1. Rövid összefoglaló (sikerek, trendek, körülmények).....	3
2. Stratégiai célok végrehajtása.....	4
a) az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka által	4
b) a pályázati tevékenység támogatta-e a stratégiai célok teljesülését	4
3. Szervezeti változások és kompetenciafejlesztés	5
4. Infrastruktúra	5
a) fizikai terek állapotának változása.....	5
b) infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása	6
c) egyéb infrastruktúra	6
5. Gyűjteményi információk	6
a) gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés	6
b) gyűjteményfeltárás	7
c) állományvédelem	7
6. Digitalizálás.....	7
7. Helyben és távolról elérhető szolgáltatások	8
a) helyben elérhető szolgáltatások.....	8
b) távolról elérhető szolgáltatások.....	8
8. Közösségi szolgáltatások (rendezvények, klubok, képzések, kiállítások)	9
9. Minőségirányítás	10
a) használói elégedettségmérés.....	10
b) önértékelés	10
c) települési könyvtárak minősítésének koordinációja, előkészítése.....	10
10. Tudományos kutatás és kiadványok.....	10
11. Partnerségi együttműködések és önkéntesség.....	11
12. PR/marketing/kommunikáció eredményei.....	11
a) hagyományos médiafelületek kihasználása (újság, rádió, tv)	11
b) online megjelenés.....	12
c) lépések az intézményről alkotott kép pozitív formálásához (pl. arculatváltás)	12
13. A vármegye területén működő települési könyvtárakat érintő, a Kultv. 66. §-a szerinti állami feladatairól szóló összefoglaló	12
14. Aktualitások, könyvtárhasználati tendenciák	14
a) Használati mutatók változásainak kiértékelése 2019-2025, illetve 2024-2025 viszonylatában	14
b) A mesterséges intelligencia és az automatizáció nyújtotta lehetőségek kihasználása ..	14
c) A 2025. évi kiemelt történelmi évfordulókkal kapcsolatos rendezvények.....	14

A II. Rákóczi Ferenc Könyvtár 2025. évi beszámolója

1. Rövid összefoglaló (sikerek, trendek, körülmények)

2025-ben a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár másodszorra nyerte el a Minősített Könyvtár címet. Az elmúlt két év kiemelt feladata volt a pályázatra való felkészülés, a Minőségirányítási Tanács átszervezésével, a TQM szellemének megfelelően a munkatársak minél nagyobb arányú bevonásával a minőségirányítási feladatokba. Ennek érdekében végezte munkáját a 2023 végén alakult 8 állandó munkacsoport a MIT koordinálásával. A cím odaítélésével a minőségi szempontok szerint végzett munkánk megerősítést kapott.

A könyvtár forgalmi adatai évről évre növekvő tendenciát mutatnak (14. pont).

A 2025-2026-os fejlesztési terv számos pontját sikerült megvalósítani vagy a munkát megkezdeni. Az év végéig elkészült az intézmény új honlapja (tesztüzemmódban) a megújult arculati elemeket használva, a szakmai és használói elvárásokat is figyelembe véve. Folytatódott a tervszerű digitalizálási munka, az OPAC3 2026 első negyedévében tervezett indítása érdekében.

Könyvtárszakmai rendezvényeink, konferenciáink megvalósítása sikeres volt, számos pozitív visszajelzést kaptunk ezekkel kapcsolatban.

A Könyvtári Kihívás felhíváson való részvételre közel 100 könyvtárat sikerült megnyernünk a vármegyében.

A könyvtár működésére az előző évekhez hasonlóan több negatív körülmény is hatással volt. Három könyvtárban a pályázati források hiánya miatt továbbra sem indult meg felújítási, energetikai beruházás.

2025-ben is felmerült a garantált bérminimum emelkedése miatt „összecsiszó” munkabérek problémája, amit a fenntartó 8%-os differenciált bérfejlesztéssel próbált kompenzálni. A könyvtárszakmai munkakörben foglalkoztatott kollégák munkabérének átlaga a középfokú végzettséggel rendelkezők esetében bruttó 392.133 Ft, a felsőfokú végzettségűeknél bruttó 421.350 Ft. Mindkét bérátlag elmarad a vármegyei hatókörű városi könyvtárak bérátlagától. A munkabérek színvonala a szakképezett munkaerő felvétele kapcsán is problémaként jelentkezik, a nyugdíjba vonuló és a magasabb bér miatt az intézményt elhagyó kollégák pótlása a bérigények miatt egyre nehezebb.

A 2025. évi működésére ismét negatív hatással volt az infláció. A termékek és a szolgáltatási díjak emelkedése miatt fejlesztési terveink egy részéről le kellett mondanunk.

2. Stratégiai célok végrehajtása

a) az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka által

A könyvtár hatályos stratégiai tervében megfogalmazott kulcsfontosságú beavatkozási területek közül 2025-ben prioritást kapott:

- a távolról elérhető szolgáltatások bővítése, az OPAC3 bevezetésének előkészítésével, a digitalizált állomány leírásával és feltöltésével (13-féle dokumentumtípus összesen 47.000 db digitalizált dokumentum), az intézményi honlap teljes szerkezeti és tartalmi átalakításával,
- az önkiszolgáló kölcsönzés bővítése, a Központi Könyvtár teljes szabadpolcos állományának RFID-kóddal való ellátásával és egy új önkölcsönző automata üzembe helyezésével,
- a képzési, oktatási szerepkör fejlesztése a használatképzések, a segédkönyvtáros képzés, és az alapfokú könyvtári ismereteket oktató tanfolyamok lebonyolításával,
- az olvasáskultúra fejlesztése versenyek, kampányok, táborok, irodalmi programok szervezésével,
- az együttműködések a szakmai napok, konferenciák, továbbképzések megrendezésével (konferencia a könyvtárak olvasásnépszerűsítő szerepéről, közösségi tudomány workshop, vármegyei találkozó az MKE elnökének előadásával, részvétel és előadás megtartása a beszercebányai, V4-es könyvtárak számára szervezett konferencián),
- a Minősített Könyvtár cím megújítása az intézményi önértékelés elkészítésével, a cselekvési terv megvalósításával és a pályázati anyag összeállításával.

b) a pályázati tevékenység támogatta-e a stratégiai célok teljesülését

A könyvtár 2025-ben két olvasótábort szervezett, a könyvtárak olvasásnépszerűsítő szerepét bemutató országos szakmai napot tartott és restaurálási munkákat végeztetett a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával, összesen 1.727.000 Ft támogatási összeggel.

2025-ben az NKA-hoz benyújtott valamennyi pályázatunk támogatásban részesült: 2026-ban két újabb programsorozat valósulhat meg.

A Kulturális és Innovációs Minisztérium támogatása az ODR működtetése érdekében, valamint, az intézmény segédkönyvtáros képzésének lebonyolításában szintén elősegítette a stratégiai célok megvalósítását.

Lévay József költeményeinek kiadását az MTA 5.800.000 Ft-os támogatásából finanszíroztuk.

3. Szervezeti változások és kompetenciafejlesztés

Az intézmény 103 fő engedélyezett létszámmal működik, a tavalyi évben szervezeti átalakításra nem került sor. 2025-ben 3 fő volt tartósan távol, 2 fő tért vissza tartós távollét után. 8 fő érkezett, 12 fő távozott az intézményből (3-an nyugdíjazás miatt, a többiek közös megegyezéssel).

A könyvtár 5 éves, a 2023-2027-es időszakra szóló képzési terve alapján valósítja meg a továbbképzéseket, minden év márciusában az adott évre szóló beiskolázási terv is készül.

2025-ben a Könyvtári Intézet által szervezett tanfolyamon 2 fő vett részt: 1 fő a *Gyermekkönyvtári ismeretek 1.*, 1 fő pedig az *Élménykönyvtár – tapasztalat és újítás a könyvtáros munkájában* c. képzésen.

2025-ben 6 fő fejezte be tanulmányait az intézmény saját szervezésű segédkönyvtáros képzésén, a szeptemberben induló képzést pedig 5 fő kezdte el, befejezése 2026-ban várható. A segédkönyvtáros képzésben egy fő könyvtáros munkakörben foglalkoztatott munkavállalót a könyvtár támogat. Minden munkavállalónk, aki részt vesz a képzésben, a képzési napokon felmentést kap a munkavégzés alól, 1 fő részére pedig a teljes költségeket az intézmény vállalja.

1 fő kezdett tanulmányokat villanyszerelő képesítés megszerzésére, ennek befejezése 2026-ban várható.

1 fő szerzett felsőfokú, informatikus könyvtáros diplomát az egri Eszterházy Károly Katolikus Egyetemen.

1 fő vett részt felnőttképzési szakembereknek szóló továbbképzésen.

Össességében 2025-ben 11 fő 7 képzésen 12 tanúsítványt, oklevelet szerzett.

4. Infrastruktúra

a) fizikai terek állapotának változása

2025-ben intézményünknek a korábban elmaradt beruházásokból sikerült megvalósítani, a Tompa Mihály Könyvtár és a Petőfi Sándor Könyvtár villámvédelmi rendszerének norma szerinti felújítását. Az év során tovább folytatódott könyvtárainkban a kis fogyasztású LED fényforrások cseréje az elavultak helyett, és saját kivitelezésben megvalósult a Központi Könyvtár földszintjén a vízvezeték-hálózat csöcseréje, valamint

a Tompa Mihály Könyvtár előtetőjének cseréje. Önkormányzati képviselői támogatással felújításra került a Szabó Lőrinc Idegennyelvi Könyvtár tetőtéri macskalépcsője.

b) infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása

A könyvtár minden évben az infokommunikációs eszközpark beszerzéseit a használók és a kistélepek igényeit figyelembe véve bonyolítja le. 2025-ben az alábbi eszközöket szereztük be: 12 db notebook, 21 db asztali számítógép, 16 db monitor, 2 db katalógus tablet állvánnyal, 22 db nyomtató, 3 db Samsung TV, 3 db hőátviteli prés, 1 db reflektor szett, 1 db hangfal, 2 db fénymásoló, 1 db projektor, 1 db drón, 1 db kézi RFID-olvasó, 1 db RFID önkiszolgáló kölcsönző állomás, 1 db RFID asztali olvasó, 18 db hangosítás, 4 db vetítővászon, 1 db digitalizáló berendezés.

c) egyéb infrastruktúra

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer állami támogatásának terhére a tárgyévben 8 könyvtár teljes és 10 részleges felújítását végeztük el. 2025-ben a kistélepek ellátásának biztosítása céljából a 2024-ben elkezdett járműpark-korszerűsítést tovább folytattuk egy Peugeot Boxer L4H2 kisteherautó vásárlásával, mely az encsi kistérségben (26 kistélepen) látja el feladatát a régi elavult könyvtárbusz helyett. Így intézményünk már 2 korszerű, minden igényt kielégítő könyvtárbusz segítségével nyújtja a könyvtári szolgáltatásokat 53 telepen.

5. Gyűjteményi információk

a) gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés

A gyűjtemény fejlesztése, gyarapítása törvényi előírás szerint intézményi költségvetési keretből, a fenntartó kiegészítő 5 millió Ft-os támogatásával és a KSZR keret terhére, közbeszerzés keretében történt. A gyűjtemény összesen 39.333 db új dokumentummal gyarapodott. A magyar nyelvű könyveket ismét a Könyvtárellátó Nonprofit Kft. biztosította, 39%-os kedvezménnyel. Az idegen nyelvű könyveket a Líra Könyv Zrt. szállította a Szabó Lőrinc Idegennyelvi Könyvtár számára, 7%-os kedvezménnyel. A folyóiratok előfizetése az előző év végén zárult árajánlatok bekérését követően teljesült. Az Országos Dokumentum-ellátási Rendszerben vállalt szakmai feladatok ellátására a 2024-2025-ös évre a Kulturális és Innovációs Minisztérium 3.800.000 Ft támogatást biztosított dokumentumok beszerzésére és a könyvtárközi kölcsönzés postaköltségének finanszírozására. A leltárba vett ajándék dokumentumok magánszemélyek és intézmények felajánlásával, a Márai program és az Országos Idegennyelvű Könyvtár támogatásával gyarapodtak, kötelesepéldányok a helyi szerzőktől, intézményektől, nyomdaktól érkeztek. A gyarapításban kiemelten fontos a helyi vonatkozású,

helytörténeti gyűjtőkörbe tartozó kortárs és muzeális dokumentumok retrospektív beszerzése.

2025-ben is folyamatosan történt törlés az állományból, 20.172 db dokumentum kivonására került sor. A könyvtár állománya 2025 végén összesen 1.182.826 darab dokumentum.

Állományrevíziót 2 tagkönyvtár végzett az évben.

b) gyűjteményfeltárás

A II. Rákóczi Ferenc Könyvtár a Magyar Országos Közös Katalógus (MOKKA) rekordfeltöltő partnere, a feltöltött tételek száma 466.641 db. A muzeális értékű könyvtári dokumentumok feltárása és egyedi nyilvántartásba vétele kiemelt feladat, a dokumentumok széles választékának nyújtása mellett. A Gyűjteményszervezési osztály munkatársai több, mint 4.000 db folyóirat leírását készítették el 2025-ben, a digitalizált dokumentumok feltárásának folytatásaként.

c) állományvédelem

2025-ben folytatódott az állomány RFID-kóddal történő ellátása a szak- és szépirodalmi könyvekkel. 2025 végére összesen 193.063 db biztonsági jellel ellátott dokumentum volt megtalálható a Központi Könyvtár szabadpolcos és nem kölcsönözhető állományrészeiben. Kötészeti állagmegóvó kezelés keretében folyamatos volt az elhasználdott dokumentumok javítása, kötése. Összesen 480 dokumentum állagmegóvó kötésére került sor 2025-ben.

6. Digitalizálás

A könyvtár digitalizálási tevékenysége a Digitalizálási stratégiában megfogalmazottak szerint folytatódott tovább. Ennek megfelelően ezen tevékenységi kör beépítésre került a napi munkafolyamatokba, aminek köszönhetően 2025-ben a könyvtár saját kiadványainak digitalizálása több mint kétszeresére nőtt a tavalyi évhez képest (2024: 34 db, 2025: 77 db teljes könyv készült el).

A digitalizált dokumentumok katalógusban történő megjelenítése folyamatos. Az új megjelenítési felületre folyamatos fejlesztések kerülnek kialakításra és bevezetésre (pl. különgyűjtemények megjelenítési lehetősége, folyóiratszámok megjelenítése, eduID belépési pont kialakítása). A helyismereti gyűjtemény digitalizált képi dokumentumai is rendszerezett formában folyamatosan válnak visszakereshetővé.

Pilot projektként együttműködés keretében sor került egy magántulajdonban lévő válogatott helyismereti anyag digitalizálására is. Ennek során feltárásra került egy eddig

ismeretlen unikális anyag, a kéziratos napló a Don-kanyarban harcoló magyar katonák mindennapjairól számol be.

Ez a projekt is rávilágított arra, hogy a könyvtárak feladatai közé tartozik az ilyen jellegű további együttműködési lehetőségek kialakítása.

Szem előtt tartva az akadálymentes, gyors információszerzés lehetőségét több mint 4.500 folyóiratszám egyedi feldolgozására került sor a tavalyi évben. A folyóiratfigyelés munkafolyamatából adódóan 2025-ben több mint 3.000 cikk került feldolgozásra és azonnali digitalizálásra, majd publikálásra a szerzői jogok figyelembe vételével.

7. Helyben és távolról elérhető szolgáltatások

a) helyben elérhető szolgáltatások

A dokumentumok helyben használata továbbra is népszerű könyvtári szolgáltatás. 2025-ben 396.131 dokumentumot használtak ilyen módon látogatóink. Könyvtárainkban összesen 257- féle folyóirat állt az érdeklődők rendelkezésére. Ezt kiegészítette a Laptapir szolgáltatás, mely 180-féle újság online olvasását tette lehetővé.

A napi információ- és dokumentumszolgáltatás korszerű eszközök segítségével, elektronikus katalógus, online adatbázisok, internetes források használatával történik minden olvasói térben.

Látogatóink a könyvtár számítógépein és tabletjein, valamint saját eszközzel is csatlakozhattak a világhálózathoz, igénybe vehették helyben elérhető adatbázisainkat. A tizenéves korosztály a Tinisarkot tanulás és kikapcsolódás (pl. társasjátékozás, olvasás, beszélgetés) céljából keresi fel. A Helyismereti részleg látogatói kutatási céllal keresik fel a könyvtárunkat.

A központi raktárban folyamatos az állomány felülvizsgálata, a tájékoztató könyvtárosokkal együttműködve történik a selejtezés, állományba vétel és digitalizálás. Befejeződött a Központi Könyvtár szabadpolcos állományának RFID-kóddal való ellátása, mely szeptembertől a felnőtt részlegen is lehetőséget nyújt az olvasók számára az önkiszolgáló kölcsönzésre. Az olvasói térben egy darab önkiszolgáló automatát helyeztünk el.

b) távolról elérhető szolgáltatások

Legnépszerűbb szolgáltatásaink közé tartozik a honlapon történő hosszabbítás, illetve az online katalógus segítségével történő dokumentum foglalás/előjegyzés. Lehetőséget biztosítunk online regisztrációra, továbbá honlapunkon keresztül a távfizetés is elérhető.

Beiratkozott olvasóink számára továbbra is lehetőséget biztosítottunk a könyvtár által előfizetett adatbázisok távoli használatához. Az Elektronikus Információszolgáltatás Nemzeti Program (EISZ) keretén belül előfizetett szakirodalmi adatbázisok távoli hozzáféréssel is elérhetőek (eduID) beiratkozott olvasók számára. A távoli hozzáféréshez online regisztráció is biztosított.

2025-től elektronikus űrlap segítségével lehetőséget biztosítunk olvasóink számára könyvbeszerzési javaslat megtételére.

Az OPAC3 kereső felülete folyamatosan bővül, több mint 47.000 db digitalizált, helyismereti dokumentum kereshető vissza.

Honlapunkon és közösségi média felületeinken rendszeresen tájékoztattuk olvasóinkat új könyveink elérhetőségéről, könyvajánlókkal hívtuk fel a figyelmet friss kiadványainkra. Weboldalunk galériájában a rendezvényfotóink között a friss képanyagokat is elérhetővé tettük.

8. Közösségi szolgáltatások (rendezvények, klubok, képzések, kiállítások)

Több könyvtárunkban működik baba-mama klub, amely nemcsak egy fejlesztő foglalkozás, hanem találkozási pont is: lehetőséget ad a szülőknek a tapasztalatcserére, a kisgyermeknek mondókázás közben bővül a szókincsük, könnyebben szocializálódnak, megteszik az első lépéseket a közösségi élet felé könyves környezetben.

Nemcsak a fiatalokra, hanem az idősebbekre is figyelünk. „*Könyvet házhoz*” szolgáltatásunk – melynek során kölcsönözhető dokumentumokat szállítunk idősoththonokba – folyamatosan működött a tavalyi évben. Foglalkozásokat tartottunk gondozási központok tagjainak, együttműködünk a Magyar Rákellenes Liga Miskolci Szervezetével.

A beiratkozott gyermekek számára minden évben nyári napközis táborokat szervezünk, amelyek tartalmas és élménygazdag időtöltést biztosítanak a szünidő alatt. A táborok programjai sokszínű tevékenységekre épülnek, elősegítve az olvasás népszerűsítését, a közösségi élmények erősítését, valamint az ismeretszerzést játékos, élményalapú formában. A foglalkozásokat felkészült szakemberek vezetik, akik kiemelt figyelmet fordítanak a gyermekek egyéni igényeire és életkori sajátosságaira.

A helyi alkotók kiállításai mellett országos kiállításokat is átvettünk. Vitrinjeinkben, kirakatgalériánkban, faliújságjainkon évfordulókhoz, jeles napokhoz kötődő kiállításokat mutattunk be.

9. Minőségirányítás

Minőségirányítási tevékenységünket folyamatosan végezzük. A célok elérése és a hatékonyabb munkavégzés érdekében a Minőségirányítási Tanács működése mellett 8 munkacsoportban folyt produktív munka. Egy-egy munkacsoport tagjai a könyvtár valamennyi munkaterületét képviselik, munkájukat MIT-tagok koordinálják.

a) használói elégedettségmérés

A II. Rákóczi Ferenc Könyvtár 2025. február 3-tól április 22-ig elégedettségmérést végzett látogatói körében. A kérdőív minden tagkönyvtárban elérhető volt papírformátumban, de online űrlap formájában is hozzáférhettek használóink.

A könyvtár által szervezett napközis táborok táborozóit és szüleik elégedettségét is mértük sikerük növelése érdekében.

A Központi Könyvtárban 2025. május 10-én került megrendezésre a IX. Könyvtári Majális. 2025-ben első alkalommal került sor a rendezvénnyel kapcsolatos elégedettségmérésre.

Az iskolai közösségi szolgálatban résztvevő diákok elégedettségét minden alkalommal mérjük a teljesítést követően.

A segédkönyvtáros képzésben résztvevők elégedettségét 2025-ben is mértük a képzés befejezésekor.

b) önértékelés

Intézményünk a 2025-ben benyújtotta a Minősített Könyvtár cím elnyerésére vonatkozó pályázatát, ennek érdekében az Önértékelési munkacsoport elvégezte az intézményi önértékelést. Az így létrejött értékelés rámutatott, mely területeken szükséges beavatkozás a hatékonyabb működés érdekében. Az előttünk álló feladatokat ez alapján foglalmaztuk meg a cselekvési tervben.

c) települési könyvtárak minősítésének koordinációja, előkészítése

A vármegye nyilvános könyvtáraival szoros a kapcsolat, a kétirányú együttműködés szakmai értekezletekben, közös találkozásokban is megvalósul. A vármegyében jelenleg két városi könyvtár rendelkezik Minősített Könyvtár címmel, a kazincbarcikai Egressy Béni Városi Könyvtár 2024-ben, a Tiszaújvárosi Művelődési Központ és Könyvtár 2025-ben a Könyvtári Minőségi Díjat is elnyerte.

10. Tudományos kutatás és kiadványok

2025-ben két időszak kiadvány jelent meg a könyvtár kiadásában. A *Könyvheti Újság* az Ünnepi Könyvhéthez kapcsolódva 2025 júniusában, a *Könyvtári Mappa* c. kiadvány

pedig augusztusban. A Lévy200 Emlékév keretében könyvtárunk két kötetben jelentette meg Lévy József több mint ezer költeményét tartalmazó tudományos forráskiadását.

A könyvtár munkatársai közül 6 főnek összesen 22 publikációja jelent meg többek között a könyvtár által kiadott időszak kiadványban (*Könyvheti Újság, Könyvtári Mappa*), helyi lapokban, valamint online irodalmi felületeken.

Konferenciákon, rendezvényeken 3 fő 4 szakmai előadást tartott.

11. Partnerségi együttműködések és önkéntesség

A könyvtár jó kapcsolatot ápol a fenntartó önkormányzattal, a kulturális koordinációs értekezleteken, a Miskolci Települési Értéktár Bizottságban, valamint a Kulturális Tanácsadó Csoportban is képvisellel bír. Önkormányzati képviselői támogatásokból felújítási munkák, irodalmi rendezvények és egyéb programok valósultak meg, összesen 1.500.000 Ft támogatásból. Az önkormányzat 3.800.000 Ft-os támogatásával kerültek megrendezésre A magyar költészet napja, a Könyvtári Majális és az Ünnepi Könyvhét sikeres rendezvényei. A Miskolc kulturális intézményeivel való jó kapcsolat, a közös programokban is megmutatkozott.

2025-ben ismét bővült az iskolai közösségi szolgálatra vonatkozó együttműködések száma (összesen 35 intézmény), és 87 diák teljesítette iskolai közösségi szolgálatát a könyvtárban.

9 önkéntessel működünk együtt a tavalyi évben, és ismét átadásra került A Könyvtár Önkéntese Díj.

A könyvtár együttműködési megállapodásainak egy részét megújítottuk, 2025-ben 399 megállapodás volt érvényben.

12. PR/marketing/kommunikáció eredményei

a) hagyományos médiafelületek kihasználása (újság, rádió, tv)

2025-ben a könyvtár a helyi nyomtatott lapokban, rádiókban is rendszeresen hírt adott az aktuális eseményekről, elérhető szolgáltatásokról. Nyomtatott sajtóban 62, televízióban, rádióban pedig 209 alkalommal jelent meg könyvtárunk.

A sajtómegjelenések számának növekedésében fontos szerepet játszott a kiemelten fontos rendezvényeink előtt tartott sajtótájékoztató (Könyvtári Majális, Ünnepi Könyvhét, Országos Könyvtári Napok), valamint azok a sajtócikkek, sajtóanyagok, amelyek

intézményünk mindennapjait, szolgáltatásait, rendezvényeit mutatták be. Távolról elérhető szolgáltatásainkról több ízben is hírt adtak a médiumok.

Az előzetes tájékoztatók nagymértékben hozzájárultak az adott rendezvény sikerességéhez, legyen szó pályázati felhívásról vagy rendezvényről.

Ahogy minden évben, így 2025-ben is rendezvényeinkkel jelentünk meg legtöbbször a médiában.

b) online megjelenés

A legtöbb megjelenés az online médiafelületeket érintette (összesen 154). 2025-ben a könyvtár Facebook és egyéb közösségi oldalait több, mint 10.000-en követték. Összesen 552.500 megtekintésünk volt, és 557 új követővel növekedett kedvelőink száma. Rendezettebb, letisztultabb lett az intézmény YouTube-csatornája.

c) lépések az intézményről alkotott kép pozitív formálásához (pl. arculatváltás)

Kommunikációs stratégiánk leglényegesebb eleme továbbra is az, hogy használóink számára elérhető kultúrát, magas színvonalú szórakozási lehetőségeket biztosítsunk. 2025-ben kidolgozásra került az intézmény új arculata, üzemkésszé vált egy új könyvtári honlap a megújult arculati elemekkel. Kiadványaink, meghívóink, plakátjaink, információs és irányítótábláink egységes megjelenésűek, letisztultak. Frissült a külső és belső kommunikációs stratégiánk.

A könyvtárról alkotott pozitív kép kialakításában fontos szerepet szánunk honlapunknak, közösségi felületeinknek, de nagy hangsúlyt fektetünk a sajtó folyamatos tájékoztatására is.

13. A vármegye területén működő települési könyvtárakat érintő, a Kultv. 66. §-a szerinti állami feladatairól szóló összefoglaló

A II. Rákóczi Ferenc Könyvtár vármegyei hatókörű városi könyvtárként feladatait az 1997. CXL. törvénynek megfelelően látta el a közvetlenül az igazgató irányítása alá tartozó 12 fős Területellátási osztály közreműködésével.

Támogattuk a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerhez csatlakozott és a nyilvános könyvtárak jegyzékén szereplő intézmények munkáját. Elektronikus formában hozzáférhetővé tettük a nyilvános könyvtárak szakmai beszámolóját és munkatervét. A Területellátási osztály munkatársai összegyűjtötték, ellenőrizték és feltöltötték a szolgáltatóhelyek adatait a Kulturális Statisztikai Adatgyűjtő Rendszerbe. Tájékoztatót

készítettünk a partner önkormányzatok részére a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében tárgyévben nyújtott szolgáltatásokról.

Kiemelt figyelmet fordítottunk a továbbképzésre. A minőségi szolgáltatás biztosítása érdekében 2025. március 20-án 12 résztvevővel osztottuk meg a szolgáltatóhelyen dolgozó munkatárs feladataival kapcsolatos tudnivalókat. A napot tapasztalatcsere és a helyi gyakorlatok megosztása zárta.

A nyilvános könyvtárak és a kistelepülések könyvtárosai vettek részt májusban *Az olvasás elkísér – A könyvtárak olvasásnépszerűsítő szerepe* című szakmai napon.

A vármegye könyvtárait bevontuk az országos kezdeményezésekbe. Az Internet Fiesta sorozatához 341 település csatlakozott, egy hét alatt 459 programot szerveztek. Az Országos Könyvtári Napokon Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye 337 településén 355 intézmény 482 rendezvénnyel várta a látogatókat.

2025. szeptember 29-én Kisgyőrben tartottuk meg a vármegyei könyvtárosok 19. találkozóját, ahol sor került az intézményünk által alapított Pro Bibliotheca-díj és a Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye fiatal könyvtárosa elismerés átadására is. A találkozón 69 kolléga vett részt a vármegye településeiről.

Megjelentettük a *Könyvtári Mappa* 17. számát, mely a vármegyei könyvtárosok, gyűjtemények munkájába ad bepillantást.

A könyvtár rendszeresen részt vesz az Informatikai és Könyvtári Szövetség rendezvényein, képviseli az ott megjelenni nem tudó nyilvános könyvtárak érdekeit.

Kiemelt feladatunk – egységes, költséghatékony szolgáltatásra törekedve – a kistelepülési könyvtári ellátás folyamatos biztosítása vármegyénk 332 településén. Az év folyamán 27.296 db új dokumentum került kiszállításra, emellett 1.467 folyóiratból válogathattak az olvasók. Folytatódott a települések saját állományának elektronikus feltárása, a leválogatást és selejtezést követően 6.286 példány vált visszakereshetővé a Corvina katalógusban.

A kulturális és közösségi programok megvalósítását műsorajánló összeállításával is segítjük. Évről évre minden korosztály érdeklődésére számot tartó, maradandó irodalmi, zenei élményt nyújtó előadásokat kínálunk. 2025-ben 420 rendezvényt szerveztünk meg 266 településen közel 39 millió Ft értékben.

A használói igények változását figyelembe véve fejlesztettük a könyvtári, információs és közösségi helyek informatikai ellátottságát, bővítettük eszközparkjukat. Bódvaszilas, Dédestapolcsány, Domaháza, Hejőkeresztúr, Hernádszentandrás, Kupa, Léh, Sály könyvtárának teljes felújításával 2025 végéig összesen 111 szolgáltató hely

modernizálása történt meg. Tíz településen egy-egy részleg korszerűsítését végeztük el, további 56 szolgáltatóhelyet selejtezéssel és állományrendezéssel tettünk olvasóbaráttá.

A korszerűsített terekben megélénkült a közösségi élet, nőtt az érdeklődés a könyvtári szolgáltatások iránt, ezért továbbra is kiemelt figyelmet fordítunk a fejlesztésekre azokon a településeken, ahol a fenntartó önkormányzat is partner ebben.

14. Aktualitások, könyvtárhasználati tendenciák

a) Használati mutatók változásainak kiértékelése 2019-2025, illetve 2024-2025 viszonylatában

A beiratkozott és regisztrált használók száma 2024-hez képest 6%-kal (12.246 fő), a személyes használatok száma az előző időszak csökkenése után 2025-ben markánsan (32%-kal) nőtt (314.133), köszönhetően egy felújított könyvtárunk megnyitásának és a Könyvtári Kihívás kapcsán végzett könyvtár- és olvasásnépszerűsítő tevékenységünknek. Öröndetes, hogy a kölcsönzések számában már 2024-ben is meghaladtuk a pandémia előtti adatokat, ami 2025-ben tovább emelkedett 15%-kal. Kiemelt figyelmet fordítunk a 14 éven aluliak könyvtári ellátására, aminek köszönhetően használóink 29%-a ebbe a korosztályba tartozik.

A könyvtárhasználatok számának folyamatos emelkedése a távhasználat növekedését is jelenti. A távolról elérhető szolgáltatások, a digitalizált tartalmak és a nagyszámú előfizetett adatbázis (egy részük eduID azonosítással) távolról is elérhető.

2025-ben először sikerült elérnünk, hogy a könyvtári programokon résztvevők száma (63.055 fő) meghaladja a pandémia előtti értéket.

b) A mesterséges intelligencia és az automatizáció nyújtotta lehetőségek kihasználása

A Miskolci Egyetem Könyvtárával egyeztetés indult a mesterséges intelligencia könyvtári felhasználásával kapcsolatos tudásátadásról, továbbképzési és pályázati lehetőségekről.

Az automatizáció 2025-ben az önkiszolgáló kölcsönzés bővítésével folytatódott. 2025 végére a Központi Könyvtár teljes szabadpolcos állománya RFID-címkével felszerelt, és egy újabb önkölcsönző automata beszerzésére is sor került.

c) A 2025. évi kiemelt történelmi évfordulókkal kapcsolatos rendezvények

A Jókai200 és a Márai-émlékév keretében számos kiállítás, könyvbemutató is helyet kapott a 2025. évi programkínálatban. Az MTA200 évforduló kapcsán roll-up kiállítást

rendeztünk az MTA Könyvtár és Információs Központtal közösen, illetve közösségi tudomány témában egy workshop is zajlott.

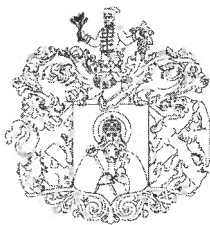
Miskolci partnerintézményekkel közösen részt vettünk a Lévy200 Emlékbizottság munkájában. Miskolc város díszpolgára, költő, tanár, megyei főjegyző, akadémikus születésének bicentenáriumát számos rendezvénnyel, versklub indításával, előadásokkal, és költeményeinek két kötetes tudományos forráskiadásával (az MTA támogatásával) ünnepeltük meg.

Miskolc, 2026. február 23.

Varga Gábor
igazgató

MISKOLC MEGYEI JOGÚ VÁROS
ÖNKORMÁNYZATA

**Kivonat Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének
Köznevelési, Kulturális, Ifjúsági és Sport Bizottsága
2026. május 26. napján megtartott ülésének jegyzőkönyvéből**

**Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlésének Köznevelési, Kulturális,
Ifjúsági és Sport Bizottság**

11/2026. (V. 26.) határozata

**a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár 2025. évi szakmai beszámolójának és 2026. évi szakmai
munkatervének jóváhagyására**

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Köznevelési, Kulturális, Ifjúsági és Sport Bizottsága megtárgyalta a „Javaslat a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár 2025. évi szakmai beszámolójának és 2026. évi szakmai munkatervének jóváhagyására” című előterjesztést és az alábbi határozatot hozza:

Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Köznevelési, Kulturális, Ifjúsági és Sport Bizottsága – Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 37/2014. (XII. 19.) önkormányzati rendelet 2. melléklet 2.3.2. pontja alapján – a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár 2025. évi szakmai beszámolóját a határozat 1. melléklete és a 2026. évi szakmai munkatervét a határozat 2. melléklete szerinti tartalommal jóváhagyja.

Felelős:

Végrehajtásért felelős:

Végrehajtást felügyelő osztály:

Határidő:

Bizottság elnöke

II. Rákóczi Ferenc Könyvtár

Kulturális és Sport Osztály

azonnal

k.m.f.

Molnár Péter

Köznevelési, Kulturális,
Ifjúsági és Sport Bizottság
elnök